

Десять літ

Василь Герасим'юк

І день не день і йде не йде...
Тарас ШЕВЧЕНКО

Ну, звісно, було товариство,

круті походеньки...

Ну, звісно, отак і було:

загули – загуло.

А їхні нічки молоденькі

й чічки солоденькі –

ну, звісно, банальна буколіка,

місту – село.

Здавалось би, де ще набратися

візій і вражень?

Здавалося, голі пішли

після пізніх застоль.

Здавалось, яке кому діло

до їх заощаджень

в нагрудних кишенях

дірявих деньочків і доль?..

Хрещатик і сутінки.

Стрінуться сині і карі.

Інакше не буде.

Інакше тоді не було.

Початок вісімдесятих.

Початок сафарі.

Лови чи тікай –

виділяй в атмосферу тепло.

Кому ще зігрітися?

Доки?

О жриці змарнілії

Коли ж ви стомились?

Прийшли не з далеких століть.

В цій вулиці юність лукава,

як бог у сивілії

дельфійського храму,

віщує, вселившись на мить.

Хрещатик нічний

на початку вісімдесятих...

Такого не буде.

Такого немов не було.

В міському фольклорі

не треба коня напувати –

негайно в сідло!

3

І знов погоня. Знову ці контрасти.

І за останнім із осінніх міст

лиш на коліна! – тільки би не впасти! –

ні перед ким! – не пропустить заїзд!

І знову із погонича-приблуди

повалить піт. Затерпне скрип коліс.

Лише б не зупинитись!..

Не збагнути

й на мить,

який у всьому цьому смисл.

4

(Ретроспекція)

...А доки ішли

і прийшли,

а доки своїх знайшли...

Тріщали столи,

дахи гули,

дівчата перецвіли.

А хто зрозумів

той мотив,

мотив на старий мотив.

співав не про вдів

для юних дів –

слідочком їх перецвів,

...Дійшов із тих пір
поговір
про блуд і суворий "кір"...
так наче із них
ніхто не встиг
зазнати інших утіх.

5

Ті ж гори, доли й ліси.
Над ними хмари такі ж.
Ти переміг. На всі часи.
Під небом тихо стоїш.

Чому в тебе очі пусті?
Хоч би втома. Та ні.
Відбув ти січ. І святковий стіл.
Стоїш у самотині.

Ти переміг. Ти, чоловік.
Час крізь тебе протік.
Вже вкотре ти губиш йому лік?
Вже вкотре ступаєш в один потік?!

Сам ти себе прирік.
Іде. Пляшки порожні в сумці
передзеленькують. Іде
і думу думає.

І в думці

розмову з господом веде
приблизно так:

О боже правий,

земна й небесна самота –
не муки хрест, не цвях іржавий –
ковток,

який отверз уста.

Враз мелодія.

В натовпі.

Початок? Фінал?

Всім. Нікому.

Її недоречну примхливість,

її недоречність іконну

зібрано, мабуть, від кожного в тлумі людському.
Навіщо?

Кому?

Невже і її – по колу?!

8

Прославте всіх, які гарують, –
про них не чуть.
Десь вимагають, десь бунтують
їх не товчуть,
а їм потрібні свіжі рани
в старім бою,
щоб не забули горлопани,
хто ще в строю.

Щоб не заснула пам'ять строга!
Не на порі,
окрім поезії і бога,
й ці трударі.

9

...Немов перестояли й на краю.
Невже і від провалля не холонем?!
Чи ми на дні вже в нашому раю? –
живі, мов приземлились на гною.

(О, це на зло неронам і харонам!)

Не раз було так – нам не в перший клас.

Навиворіт літати – треба вміти.

І в пекло треба мати власний лаз.

А житьме внук хоч одного із нас,

хай знає: хто ми

і чиї ми діти.

Хай повивчає наші заповіти

йому і пра, та головне, синам

наляканим, що доведеться нам

воскреснути чи хоч протверезіти.

10

Тремтить моє століття, як трепета

стара, а їй тремтіти – доки світ.

На фініші промацують поета –

поет прийшов на звіт.

Як спалося на марафоні віку?

Чому це удостоїлось пера

не все, що хоче шепоту чи крику

на берегах Дніпра?

Невже на ньому не лежить вина вся

за шпари у судьбі?

Іще й признався, що не розібрався

послушник цей в собі!..